

Motion till riksdagen 2021/22:2936

av **Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M)**

Hot och våld från våldsbejakande djurrättsaktivister

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda huruvida det finns brister i det straffrättsliga skyddet mot obehörigas intrång på lantbrukares gårdsplan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att klassificera våldsbejakande djurrättsorganisationer som en extremistmiljö och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Säpo i uppdrag att kartlägga våldsbejakande djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma och stävja militant aktivism riktad mot gröna näringar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under riksmötet 2019/20 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande till regeringen om vikten av att motverka brottslighet kopplad till djurrättsaktivism. Riksdagen uppmanade också regeringen att vidta ytterligare åtgärder. Det var viktiga beslut som skyndsamt måste verkställas och återkopplas.

Centret mot våldsbejakande extremism (CVE) har nyligen publicerat en sammanställning av fakta kring djurrättsaktivism. De arbetar huvudsakligen med de tre extremistmiljöer som Säkerhetspolisen klassar men har själva upplevt att behovet av kunskap om denna organiserade brottslighet är stort i kommuner och lokalpolisområden i hela landet. Huruvida djurrättsaktivism ska klassas som en extremistmiljö tar de inte ställning till, men de ser likheter. De skriver också: ”All verksamhet som använder sig av djur

eller animaliska produkter, såväl kommersiellt som i forskningssyfte, kan komma att bli föremål för våldsbejakande djurrättsaktivisters aktioner.”

I en granskning som Göteborgs-Posten publicerade i januari 2019 framkom att Säkerhetspolisen (Säpo) har lagt ner sin kartläggning av djurrättsaktivister. I artikelserien förklarade en talesperson från Säpo att detta berodde på en skrivelse från Justitiedepartementet (2014), där man säger att ”djurrättsrörelsen inte riktar sina brott mot någon av demokratins grundläggande funktioner”. CVE:s studie motsäger dock det. De framhåller att den aktivism som våldsbejakande djurrättsaktivister ägnar sig åt anser våld vara ett legitimt politiskt medel. Vissa av organisationerna ingår dessutom i det internationella nätverket Animal Liberation Front (ALF) som är terrorstämplat såväl i USA som i Storbritannien.

Antalet brott som djurrättsaktivister genomför fortsätter. Genom media kan vi ta del av deras aktiviteter som riktar mot jägare, pälsdjursuppfödare, forskare, djurhållande lantbrukare, slakterier med flera. Lagg därtill hot och trakasserier som verkställs via olika sociala medier, stalkning eller på annat sätt. Detta måste få ett slut.

Enligt en undersökning som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) presenterade under våren har antalet lantbrukare som utsatts för brott av djurrättsaktivister fördubblats sedan 2018 från två till fyra procent. Ökningen gällde framför allt brottet olaga intrång, vilket regeringen tidigare har lovat att utreda. Näst vanligast är hot via olika kanaler. Samtidigt svarar var fjärde bonde att de inte vågar berätta för andra vad de jobbar med av rädsla för våldsbejakande djurrättsaktivister. Vi har dessutom personligen talat med flera djurbönder som till och med låter bli att anmäla händelser, då de har tröttnat på att polisen nedprioriterar ärendena. Detta är inte acceptabelt och måste åtgärdas snarast. Djurrättsaktivister som angriper och hotar djurägare och deras närstående till livet eller som förstör andras ägodelar för att uppnå sina politiska syften måste utredas.

Vissa hävdar att polisen nedprioriterar denna typ av brott av resursskäl, då bemaningen på landsbygd är alltför låg, medan andra menar att det beror på att det saknas samlad statistik om omfattningen av denna typ av brott. Oavsett vad som är skälet till att så få djurrättsaktivister lagförs måste detta åtgärdas så att tryggheten för djurhållande lantbrukare, forskare med flera ökar. Vi är därför tacksamma över utskottets tillkännagivande från förra året där vårt förslag om egen brottskod bifölls. Vi vill dock samtidigt uppmärksamma utskottet på att militant aktivism ökar inom de gröna näringarna generellt. Nu senast är det skogsbruket som har hamnat i fokus och metoderna med hot och våld är desamma. Det är inte acceptabelt och måste stävjas.

Med hänvisning till det ovannämnda måste åtgärder snarast vidtas för att lantbrukare, forskare, restaurangägare med flera framdeles ska slippa uppleva oro för hot och våld på grund av sitt jobb. Den utvecklingen måste brytas. Vi menar vidare att Säkerhetspolisen ska återfå sitt uppdrag att kartlägga våldsbejakande aktivister i allmänhet och djurrättsaktivister i synnerhet samt att den nya kunskapen från CVE bör föranleda riksdagen att klassa våldsbejakande djurrättsorganisationer som varande en extremistmiljö som därmed ska hanteras i enlighet med gängse rutiner för det. Detta måtte riksdagen ge regeringen till känna.

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)